

mits desen, zoe lanck alst voorn. huwelick geduyeren sal, aen de voorn. P. A. Kyvit tot de voorss. oncosten van de huyshoudinge uuyt haer eygen goederen uuyt te keeren, te baeten te comen en te betaelen, telcken jaere respectie de somme van f 600, continuelick geduyerende totter tijt toe tvoorss. huwelick gescheyden sal sijn”.

Over legaten en donatien: onroerend en roerend goed, kleeding en sieraden, over alle voorwerpen van bezit vinden we, behalve in de huwelijksche voorwaarden, het noodige vermeld in de testamenten.

Er bestaan verscheidene aanleidingen, zoowel practische als ethische, tot het maken van een testament en meest altijd wordt de oorzaak genoemd, die de comparanten tot den gewichtigen stap brengt.

De geijkte term is de niet te loochenen overweging: „datter nyet seeckerder is dan de doot en nyet onseeckerder dan de uuyere van dyen”, welke levens (?) -wijsheid één keer aangehaald wordt als geput uit Jesaja, wanneer, „om te voorcomen alle oneenicheit, die int scheidende ofte deelen der goederen zoude moegen vallen”, een testament gemaakt wordt door Adriaen Willemszn. van der Chijs, secretaris der Stede Rott. en Dieuwertgen Adriaensdr. van Aeckermonde, „indachtich zijnde de sproecke Esaye seggende: „Bereyt u huys, want ghij moet sterven” ende oversulcx weetende, datter nyet seeckerder en is dan de doot ende nyet onseeckerder dan de uuyere van dyen”.

Maar naar gelang de omstandigheden meer uiteenloopen, is er ook variatie in de terminologie: de één komt er toe: „liefde draegende tot haer posteriteit”, de ander „om zonderlinge redenen haer gemoet daertoe moverende”; het ééne echtpaar, „Bewogen door de sonderlinghe gunste en affectie, die sij tot elcander sijn draegende”, het andere, Cornelis van Crimpen Corneliszn. en Geertruydt de Cherff Jansdr., „geechte man ende wijff, inwoenende burger en